

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

21 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena, Țurcan Anatolie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către partea vătămată Maniuc Evgheni și de către avocatul Bordian Stanislav în numele inculpatei Ceviu Ecaterina, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2021, în cauza penală privind-o pe

Ceviu Ecaterina Xxxx, născută la xxxx, originară din r-nul xxxx, s. xxxx și domiciliată în mun. xxxx, str. xxxxx, ap. xx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 31.01.2019 - 30.10.2020 (prima instanță);
2. 30.11.2020 - 02.02.2021 (instanța de apel);
3. 23.04.2021 – 21.07.2021 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 30 octombrie 2020, Ceviu Ecaterina a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită, cu aplicarea prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal, pedeapsa de 5 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia conform art. 90 Cod penal, pe o perioadă de probațiune de 4 ani.

De asemenea, a fost dispusă trecerea în contul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 10460 lei și soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că la data de 20 aprilie 2018, aproximativ la ora 02:00, aflându-se la domiciliul temporar în mun. xxxx, str. xxxxx, ap. xxxx, fiind în stare de ebrietate alcoolică, a inițiat-o ceartă cu fostul concubin, Maniuc Evgheni, care este tatăl comun al copilului lor, xxxx, născut pe xxxxxx. Pe fundalul stării de ebrietate a ambilor și a relațiilor ostile dintre ultimii doi, care de o perioadă de timp nu mai conlocuiau și nu mai duceau o gospodărie comună, Ceviu Ecaterina, acționând în mod intenționat, urmărind scopul cauzării

vătămarilor corporale fostului concubin, Maniuc Evgheni, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al faptelor sale, fără să prevadă gravitatea urmărilor și consecințelor acestora, dar acceptând posibilitatea producerii lor, prin manifestarea atitudinii indifferente față de rezultatul prejudiciabil cauzat, i-a aplicat ultimului, cu un cuțit, o lovitură în regiunea spatelui, cauzându-i, potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 201802D1247 din 04.07.2018, vătămare corporală gravă periculoasă pentru viață, exprimată prin plagă înțepat-tăiată a hemitoracelui drept asociat cu hemopneumotorace și emfizem subcutan.

Prima instanță a încadrat acțiunile inculpatei Ceviu Ecaterina în baza art. 201¹ alin. (3), lit. a) Cod penal - violență în familie, adică acțiuni violente intenționate în privința unui membru al familiei, care au cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății acestuia.

2. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către:

2.1. Procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Ceviu Ecaterina să fie recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse de 7 ani închisoare, cu executare în penitenciar pentru femei.

De asemenea, să fie dispusă încasarea cheltuielilor judiciare suportate în legătură cu efectuarea expertizei, în sumă de 10460 lei.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- prima instanță la aplicarea pedepsei, eronat a stabilit că comportamentul victimei, faptul că inculpata întreține de una singură un copil minor și lipsa pretențiilor de ordin material și moral din partea părții vătămate, constituie un cumul de circumstanțe atenuante. Aceste circumstanțe nu sunt anumite condiții ce-i permit atât inculpatei cât și altor persoane, să comită acțiuni violente față de această persoană. În cazul acțiunilor provocatoare ale părții vătămate, Ceviu Ecaterina urma să apeleze la organele de drept, prin solicitarea la fața locului a poliției, dar nu a comite acțiuni care au dus la cauzarea vătămării grave a integrității corporale sau ale sănătății lui Maniuc Evgheni;

- prima instanță nu a ținut cont de faptul că, Ceviu Ecaterina prin comiterea acțiunilor de violență față de Maniuc Evgheni, a dus la efecte profund dăunătoare ultimului. De remarcat că pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni;

- aplicarea pedepsei non-privative unei persoane care a săvârșit infracțiune contra unui membru al familiei, contravine scopului pedepsei privind corectarea și

reeducarea vinovatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de violență din partea sa;

- prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, prin valorificarea unor circumstanțe reținute în favoarea inculpatei prima instanță nu a ținut cont în deplină măsură de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, precum gravitatea infracțiunii, de motivul infracțiunii, a ignorat scopul direct a pedepsei și astfel, prin suspendarea executării pedepsei, inculpata nu se va corecta și nu va fi restabilită echitatea socială;

- efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare, cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatei, condamnată pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat;

- obligația inculpatei de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală: întrucât, săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli, de asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

2.2. Avocatul Babără Victor cu inculpata Ceviu Ecaterina, care au solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunile inculpatei să fie recalificate din art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal în art. 157 Cod penal, cu încetarea procesului penal, în legătură cu împăcarea părților.

În argumentarea apelului, apelanții au invocat că:

- învinuirea înaintată lui Ceviu Ecaterina, este una ne concretă, neclară, conține divergențe și circumstanțe de acuzare care se contrazic reciproc, adică fiind una dubioasă - iar instanța de judecată nu este în drept să completeze învinuirea cu circumstanțe care ar justifica-o și care ar agrava situația inculpatei și întemeierea soluției pe presupuneri;

- în procesul examinării cauzei penale de către prima instanță n-a fost dovedită vina incriminată inculpatei Ceviu Ecaterina, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin (3) lit. a) Cod penal, nefiind demonstrată intenția inculpatei de a provoca părții vătămate dureri fizice și psihice, or aceasta s-a apărat când a fost atacată de partea vătămată, l-a împins pe acesta, care fiind în stare de ebrietate, a căzut pe spate și s-a lovit în geamul de la fereastra balconului, primind leziunile corporale indicate;

- prin sentință, contrar celor constatate de organul de urmărire penală, că partea vătămată Maniuc Evgheni și inculpata Ceviu Ecaterina nu mai conlocuiau împreună și nu mai duceau o gospodărie comună, fiind constatări contradictorii;

- prima instanță a dat o apreciere faptului că la efectuarea expertizei judiciare din 04 iulie 2018, de către organul de urmărire penală nu s-a pus întrebarea expertului, dacă Maniuc Evgheni putea să primească leziunile corporale nu de sine stătător;

- prin raportul de expertiză din 09.11.2018, nu a fost constatat cu certitudine cu lama cărui cuțit au fost provocate leziunile corporale părții vătămate.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2021, a fost respins ca nefondat apelul declarat de inculpată cu avocatul său și a fost admis apelul declarat de procuror, casată parțial sentința primei instanțe în latura pedepsei și cheltuielilor judiciare, rejudecată cauză și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ceviu Ecaterina a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal și condamnată la 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar pentru femei de tip semiînchis.

De asemenea, a fost dispusă încasarea de la Ceviu Ecaterina, în beneficiul statului cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor-judiciare, în sumă de 10460 lei.

În rest, au fost menținute dispozițiile sentinței.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că, inculpata Ceviu Ecaterina a săvârșit infracțiunea incriminată prevăzută de art. 201¹alin. (3), lit. a) Cod penal, ce s-a demonstrat prin întreaga sistemă de probe examinate și apreciată de către instanța de apel prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, care coroborează între ele.

Instanța de apel a atestat că declarațiile inculpatei Ceviu Ecaterina privind nevinovăția sa în comiterea faptei penale incriminate se combat prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile părții vătămate și a martorilor nominalizați supra și probele scrise cercetate în ședința de judecată. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii de violență în familie.

De asemenea, instanța de apel a conchis că în acțiunile inculpatei Ceviu Ecaterina este prezentă latura obiectivă prevăzută la art. 201¹ alin. (3) Cod penal, or, în cadrul cercetării judecătorești a fost dovedit faptul că Ceviu Ecaterina la data de 20 aprilie 2018, aproximativ la ora 02:00, aflându-se la domiciliul temporar în municipiul xxxxx, str. xxxxxx, ap. xxxx, fiind în stare de ebrietate alcoolică, a inițiat

o ceartă cu fostul concubin, Maniuc Evgheni, unde i-a aplicat ultimului, cu un cuțit, o lovitură în regiunea spatelui.

În acest sens, instanța de apel a apreciat critic alegațiile inculpatei cu privire la ipoteza unui accident suferit de Maniuc Evgheni în timpul certții cu inculpata, or potrivit constatărilor medico-legale, ținând cont de caracterul și mecanismul formării vătămării corporale pe corpul victimei infracțiunii, cauzarea plăgii descrise în rezultatul căderii de la înălțimea proprie a acestuia, peste sticla geamului nu poate fi realizată.

La fel, instanța de apel a reținut că potrivit concluziilor medico-legale, a fost atestată producerea plăgii cu un obiect înțepător-tăietor, posibil cu lama cuțitului ridicat de la locul infracțiunii (pachetul nr. 1). Aceste împrejurări obiective, combat versiunea înaintată de inculpată și partea vătămată cu privire la căderea ultimului peste geamul de la bucătărie și provocarea accidentală a rănii în urma tăierii cu cioburile de sticlă.

Ce ține de declarațiile părții vătămate Maniuc Evgheni, instanța de apel a conchis că acestea nu sunt în concordanță cu circumstanțele cauzei și cu starea de fapt, în pofida obligației acestuia de a face declarații veridice.

Instanța de apel a atestat că declarațiile părții vătămate și a martorului audiat în ședință, în coroborare cu procesul verbal de cercetare la fața locului din data de 20 mai 2018, raportul de expertiză judiciară Nr. 201802D1247 din 04 iulie 2018, raportul de expertiză judiciară Nr. 20180500268 din 12 septembrie 2018, raportul de expertiză judiciară Nr. 201808M0135 din 09 noiembrie 2018, toate probele fiind apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, demonstrează că inculpata Ceviu Ecaterina a săvârșit fapta incriminată.

Instanța de apel a considerat neîntemeiat argumentul inculpatei, precum că probele administrate și cercetate dovedesc că a fost comisă fapta prevăzută de art. 157 Cod penal, motivând că neglijența ca modalitate a imprudenței există atunci când persoana nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al faptei, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor prejudiciabile, deși urma să le prevadă. Astfel, lipsa de înțelegere a gradului prejudiciabil al faptei și al prevederii producerii rezultatului ei deosebesc imprudența de toate celelalte modalități ale vinovăției.

Astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a stabilit că infracțiunea în cauză a fost comisă de inculpata Ceviu Ecaterina prin intenție directă, adică numita, în mod deliberat, urmărind scopul cauzării vătămarilor corporale lui Maniuc Evgheni, din motive ostile și pe fonul stării de ebrietate, în rezultatul certții cu ultimul, i-a aplicat în regiunea spatelui o lovitură cu un obiect tăietor-înțepător, care se presupune a fi cuțitul de bucătărie, nimerit la îndemâna inculpatei în momentul conflictului.

Totodată, instanța de apel a conchis că la individualizarea pedepsei penale stabilite inculpatei în prezenta speță, prima instanță a pus accentul mai mult pe personalitatea persoanei vinovate, fără a avea în vedere și alte criterii de individualizare a pedepsei penale, cum ar fi gravitatea infracțiunii săvârșite, influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului.

În acest sens, instanța de apel a notat că prima instanță neîntemeiat a conchis că împrejurările prezentei cauze penale, ce vizează personalitatea inculpatei, sunt suficiente pentru a aplica prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, or, deși inculpata Ceviu Ecaterina, anterior a fost atrasă la răspundere penală, nu s-a eschivat de la examinarea cauzei penale, nu a recunoscut vinovăția incriminată, aceasta a comis o infracțiune cu intenție, pentru care anterior a fost condamnată, care face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave prin prisma art. 16 Cod penal, fapt ce denotă, că sentința contestată la caz, urmează a fi casată în partea stabilirii pedepsei inculpatei.

Instanța de apel a indicat că la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatei Ceviu Ecaterina, a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție, de personalitatea inculpatei, care nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, este invalidă de gradul doi, are la întreținere un copil minor.

Totodată, instanța de apel a remarcat că prin sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 07.07.2015, în baza art. 220 alin. (2), lit. a), c) Cod penal, inculpata a fost condamnată la pedeapsa de 2 ani 8 luni închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, în baza art. 90 Cod penal, pe un termen de probă de 2 ani.

În acest context, instanța de apel a conchis că deși s-a stabilit că, la moment antecedentele penale sunt stinse, inculpata Ceviu Ecaterina, deși a fost condamnată anterior pentru proxenetism, aceasta nu a făcut concluzia de rigoare și a comis infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (3), lit. a) Cod penal.

Astfel, instanța de apel, a indicat că reieșind din circumstanțele cauzei și a personalității inculpatei, urmărind în acest sens comportamentul ei în viața socială, precum și cel de înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate a considerat că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatei, instanța de apel constată că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse în formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executare în penitenciar pentru femei de tip semiînchis în corespundere cu prevederile art. 72 alin. (3) Cod penal.

Mai mult, instanța de apel a reținut că pedeapsa privativă de libertate este echitabilă în speță, va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatei, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatei, cât și a altor persoane, or, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința lui Ceviu Ecaterina, este inoportună, în situația în care, inculpata, deși anterior a fost condamnată pentru proxenetism, a comis o nouă faptă ce atentează la relațiile sociale cu privire la solidaritatea familială.

Subsidiar, instanța de apel a menționat că prima instanță absolut neîntemeiat a aplicat prevederile art. 79 Cod penal, motivând prin prezența copilului minor la întreținere, or acest fapt nu poate fi considerat ca circumstanță excepțională.

Având în vedere tipul infracțiunii și modalitatea săvârșirii acesteia, precum și săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate, circumstanțe ce afectează grav, mai mult asupra unui minor, instanța de apel a considerat că este gerșită concluzia primei instanțe ca această circumstanță fiind o circumstanță excepțională, aceasta mai degrabă fiind considerată ca circumstanță atenuantă.

Ce ține de cheltuielile judiciare, instanța de apel a conchis că cheltuielile judiciare în suma totală de 10460 lei, suportate pentru efectuarea raporturilor de expertiză judiciară urmează a fi achitate de inculpata Ceviu Ecaterina în contul statului, având în vedere că, la momentul derulării acțiunilor de urmărire penală aceste cheltuieli au fost suportate de stat, deoarece, procesul penal era guvernat de principiul prezumției nevinovăției, iar în situația în care, în cadrul cercetării judecătorești a fost dovedită pe deplin vinovăția inculpatei, motiv din care, urmează să recupereze cheltuielile judiciare suportate de stat pentru efectuarea la caz, a expertizelor judiciare.

4. Decizia instanței de apel este contestată cu recursuri ordinare de către:

4.1. Partea vătămată Maniuc Evgheni, care fără a face referire la vreun temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de instanța de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- instanța de apel a examinat cauza în lipsa sa, nefiind citat la nici o ședința din instanța de apel, prin ce i-a fost lezat dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO;

- în cadrul urmăririi penale și în ședința de judecată, nu a fost de acord cu concluzia expertului medico-legal, în ce privește calificarea leziunilor corporale provocate;

- nu i-a fost explicat dreptul de a face cunoștință cu materialele cauzei penale și cu dreptul de a solicita o expertiză medico-legală în comisie, deoarece de

gravitatea leziunilor corporale a depins și încadrarea acțiunilor inculpatei Ceviu Ecaterina;

- organul de urmărire penală, prima instanță și instanța de apel au calificat incorect acțiunile inculpatei în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, și i-au stabilit eronat o pedeapsă penală ilegală.

4.2. Avocatul Bordian Stanislav în numele inculpatei Ceviu Ecaterina, care indică temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 16) Cod de procedură penală și solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de instanța de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- nu au fost întrunite elementele infracțiunii;

- norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție;

- învinuirea formulată inculpatei Ceviu Ecaterina nu s-a confirmat, reieșind din probele prezentate de partea acuzării și partea apărării;

- concluziile instanțelor de judecată de a o recunoaște pe Ceviu Ecaterina vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, în temeiul raportului de expertiză judiciară nr. 20180500268 din 12 septembrie 2018, or în cadrul cercetării judecătorești nu a fost probată "*legătura de cauzalitate*", deoarece de către experți s-a constatat că "*petele suspecte de pe cușitul pentru legume (m/ob. 7-9) sânge nu a fost depistat*";

- dacă făptuitorul consideră, în mod întemeiat, că victima nu are calitate de membru de familie, nu-i poate fi aplicată răspunderea în baza alin. (3) art. 201¹ Cod penal. Aceasta nu înseamnă însă că făptuitorul nu va răspunde pentru una dintre infracțiunile specificate la art. 150, 151 sau 152 Cod penal, a căror prezență poate fi pusă la îndoială;

- instanțele de judecată au operat cu un termen/noțiune care nu este prevăzută de Legea Republicii Moldova cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, nr. 45 din 01.03.2007, cât și în materia dreptului penal, anume termenul "*fost concubin*", fiindu-i atribuit greșit părții vătămate calitatea de "*membru al familiei*", cu alte cuvinte, Maniuc Evgheni nu poate fi subiect (victimă) a violenței în familie, ce a dus la calificarea greșită a acțiunilor lui Ceviu Ecaterina în baza art. 201¹ Cod penal;

- instanțele de judecată au ignorat declarațiile lui Ceviu Ecaterina, și astfel nu au pătruns în esența problemei de fapt, fiind prezentă discrepanță între cele

reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce a dus la pronunțarea unei concluzii premature și nemotivate;

- instanțele de judecată nu au acordat deplină eficiență prevederilor art. 26, 27, 99-101 Cod de procedură penală, nefiind cercetate minuțios probele cauzei, nu a fost apreciate fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept invocate în rechizitoriu, neidicînd clar motivele pentru care au admis unele probe și respinse alte probe din cele administrate;

- la încadrare juridică a faptelor în temeiul art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, conform semnelor "*manifestată prin atitudine indiferentă față de rezultatul prejudiciabil cauzat, i-a aplicat ultimului*", instanța de fond a depășit limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, or asemenea calificative și circumstanțe nu au fost invocate în acesta;

- nu s-a demonstrat latura subiectivă a infracțiunii, și în actul de învinuire nu sunt indicate mijloacele, modul săvârșirii infracțiunii, după cum este prevăzut în latura obiectivă (legătura de cauzalitate) și subiectivă, acuzarea limitându-se doar la indicarea constatării expertizei medico-legale și a leziunilor corporale care au dus la cauzarea vătămarilor grave părții vătămate.

5. La recursurile ordinare declarate, în temeiul art. 431 alin. (1¹) Cod de procedură penală, au depus referințe:

5.1. Procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate, invocând că temeiurile de recurs indicate de recurenți nu persistă în cauză, deoarece din conținutul deciziei instanței de apel rezultă că just s-au constatat circumstanțele de fapt și de drept, și corect s-a menținut sentința primei instanțe.

La fel, notează că argumentele invocate în cererea de recurs, au constituit obiect de examinare în instanța de apel, cărora aceasta le-a dat o motivare corespunzătoare.

Totodată, a menționat că recurentul, de fapt își motivează contestația pe dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă motivele de reapreciere a materialului probator nu se conțin în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod penal.

Cu referire la critica, că instanța de apel a examinat cauza în lipsa părții vătămate Maniuc Evgheni, invocă că aceasta nu corespunde materialelor cauzei, deoarece, fiind întreprinse măsuri de înștiințare despre locul, data și ora examinării cauzei penale, acesta nu s-a prezentat și instanța de apel conducându-se de prevederile art. 412 alin. (5) Cod de procedură penală, corect a dispus judecarea cauzei în absența părții vătămate.

5.2. La 24 mai 2021, partea vătămată Maniuc Evgheni care pledează pentru admisibilitatea acestora, cu casarea hotărârilor instanțelor de judecată și achitarea inculpatei, invocând că fapta ce i se incriminează inculpatei nu a avut loc, or aceasta a fost condamnată doar în baza constatărilor din raportul de expertiză medico-legală nr. 201802D1247 din 04.07.2018, expertiză efectuată în lipsa sa, fiind constatat că i-au fost provocate vătămări corporale grave, însă el a fost externat a treia zi de la spital și într-o săptămână s-a reîntors la serviciu, simțindu-se foarte bine după externare.

Mai invocă, că cauza penală a fost examinată de instanța de apel în lipsa sa, și nu s-a demonstrat că anume Ceviu Ecaterina i-a aplicat o lovitură cu un obiect înțepător.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate din următoarele considerente.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În speță se reține, că potrivit textului recursului, avocatul Bordian Stanislav în numele inculpatei invocă temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 16) Cod de procedură penală, în sensul că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

Totodată, Colegiul penal atestă că partea vătămată Maniuc Evgheni, deși în recurs nu indică vreun temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, această invocă încălcarea dreptului la un proces echitabil garat de art. 6

CEDO prin faptul că nu ar fi fost citat pentru a participa la ședința instanței de apel, cauza fiind examinată de instanța de apel în lipsa sa.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal atestă că motivele invocate de recurenți în argumentarea recursurilor nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei.

Astfel, Colegiul penal notează că temeiul de recurs invocat de avocatul Bordian Stanislav în numele inculpatei prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin prisma aspectelor indicate de acesta, și criticilor că: *"instanțele de judecată au ignorat declarațiile lui Ceviu Ecaterina, și astfel nu au pătruns în esența problemei de fapt, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce a dus la pronunțarea unei concluzii premature și nemotivate"*, în prezenta speță nu s-au confirmat, or prin hotărârea adoptată instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante, invocate în apelul declarat de către apărător cu inculpata, întemeindu-și soluția în baza probelor cercetate de prima instanță, verificate și apreciate corect, și de instanța de apel prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, descrise și analizate în decizia sa (f.d. 8-15, vol. II), iar decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția corectă de menținere în latura vinovăției și calificării a sentinței primei instanțe de condamnare a inculpatei Ceviu Ecaterina pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, or just s-a reținut că din probele administrate se confirmă prezența elementelor infracțiunii incriminate în acțiunile inculpatei Ceviu Ecaterina, fiind confirmată cu certitudine legătura cauzală din acțiunile acesteia - lovitură cu un obiect ascuțit (cuțit) în spatele părții vătămate cu cauzarea acestuia vătămării corporale grave. În acest sens, se atestă că instanța de apel nu a comis vreo eroare de fapt sau de drept ce ar afecta legalitatea și corectitudinea deciziei contestate.

De asemenea, ce ține de argumentele recurenților descrise la pct. 4.1., 4.2 a prezentei decizii, prin care aceștia primordial își manifestă dezacordul cu aprecierea probelor de către prima instanță și instanța de apel, care în opinia lor nu confirmă vinovăția inculpatei și că *"instanțele de judecată nu au acordat deplină eficiență prevederilor art. 26, 27, 99-101 Cod de procedură penală, nefiind cercetate minuțios probele cauzei, nu a fost apreciată fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept invocate în rechizitoriu, neindicând clar motivele pentru care au admis unele probe și respinse alte probe din cele administrate; nu s-a demonstrat latura subiectivă a infracțiunii, și în actul de învinuire nu sunt indicate mijloacele, modul săvârșirii infracțiunii, după cum este prevăzut în latura obiectivă (legătura de*

cauzalitate) și subiectivă, acuzarea limitându-se doar la indicarea constatării expertizei medico-legale și a leziunilor corporale care au dus la cauzarea vătămărilor grave părții vătămate organul de urmărire penală, prima instanță și instanța de apel au calificat incorect acțiunile inculpatei în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal", însă instanța de recurs ordinar la aceste motive a recurenților, atestă că nu pot fi acceptate, or contravin constatărilor corecte a instanței de apel în prezenta speță, care just a indicat că "*prima instanță corect a stabilit că infracțiunea în cauză a fost comisă de inculpata Ceviu Ecaterina prin intenție directă, adică numita, în mod deliberat, urmărind scopul cauzării vătămărilor corporale lui Maniuc Evgheni, din motive ostile și pe fonul stării de ebrietate, în rezultatul certii cu ultimul, i-a aplicat în regiunea spatelui o lovitură cu un obiect tăietor-înțepător, care se presupune a fi cuțitul de bucătărie, nimerit la îndemâna inculpatei în momentul conflictului*", ce sunt întemeiate pe întreg cumulul de probe descris, verificat și apreciat de instanța de apel în decizia sa prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală (f.d. 8-15, vol. II), iar alegațiile recurentului nu sunt întemeiate pe careva probe, fiind doar interpretative și declarative.

Mai mult, se conchide că instanța de apel a apreciat probele prin prisma cerințelor stipulate în art. 101 Cod de procedură penală, expunându-se în decizie cu privire la motivele respingerii argumentelor părții apărării și acceptării probelor prezentate de partea acuzării, respectând rigorile dictate de principiul contradictorialității stipulat în art. 24 Cod de procedură penală.

Totodată, ce ține de alegațiile avocatului Bordeian Stanislav, că "*părții vătămate i-a fost atribuit greșit calitatea de membru al familiei, instanțele de judecată operând cu termenul de "fost concubin", ce nu este prevăzut de Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, nr. 45 din 01.03.2007, cât și în materia dreptului, și astfel Maniuc Evgheni nu poate fi victimă a infracțiunii de violență în familie*", Colegiul penal atestă că nu pot fi acceptate, deoarece constituie o interpretare subiectivă de către recurent a normelor legale, or potrivit prevederilor art. 133¹ lit. b) Cod penal, "*prin membru de familie se înțelege în condiția de locuire separată: persoanele aflate în căsătorie, în divorț, rudele, afinii lor, copiii adoptivi, persoanele aflate sub curatelă, persoanele care se află ori s-au aflat în relații asemănătoare celor dintre soți (concubinaj)*".

Colegiul penal notează că temeiul de recurs invocat de avocatul Bordian Stanislav, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, prin prisma aspectelor că nu au fost întrunite elementele infracțiunii incriminate în acțiunile inculpatei Ceviu Ecaterina, și criticile că: "*concluziile instanțelor de judecată de a o recunoaște pe Ceviu Ecaterina vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, în temeiul raportului de expertiză judiciară nr. 20180500268 din 12 septembrie 2018, or în cadrul cercetării judecătorești nu a fost*

probată "legătura de cauzalitate", deoarece de către experți s-a constatat că "petele suspecte de pe cuțitul pentru legume (m/ob. 7-9) sânge nu a fost depistat; nu s-a demonstrat latura subiectivă a infracțiunii, și în actul de învinuire nu sunt indicate mijloacele, modul săvârșirii infracțiunii, după cum este prevăzut în latura obiectivă (legătura de cauzalitate) și subiectivă, acuzarea limitându-se doar la indicarea constatării expertizei medico-legale și a leziunilor corporale care au dus la cauzarea vătămărilor grave părții vătămate.", în prezenta speță nu s-au confirmat, or în decizia adoptată instanța de apel a stabilit just prezența elementelor infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal în acțiunile inculpatei Ceviu Ecaterina, care la data de 20 aprilie 2018, fiind în stare de ebrietate alcoolică, a inițiat o ceartă cu fostul concubin, Maniuc Evgheni, unde i-a aplicat ultimului, cu un cuțit, o lovitură în regiunea spatelui, cauzându-i vătămare corporală gravă, întemeindu-și această soluție în baza probelor cercetate de prima instanță, verificate și apreciate corect și de instanța de apel prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, descrise și analizate în decizia sa (f.d. 8-15, vol. II), în special declarațiile părții vătămate și a martorului audiat în ședință, în coroborare cu procesul verbal de cercetare la fața locului din data de 20 mai 2018, raportul de expertiză judiciară Nr. 201802D1247 din 04 iulie 2018, (în care s-a concluzionat că luând în considerare aspectul morfologic al leziunii corporale constatate, producerea acesteia prin cădere sau contact cu sticla geamului, nu poate fi realizată), raportul de expertiză judiciară Nr. 20180500268 din 12 septembrie 2018 (în concluzia căruia e indicat că pe firișoarele de tifon din petele de pe cuțitul pentru bucătărie (m/ob. 5,6 a fost depistat sânge. Apartenența sângelui nu a fost determinată, posibil din cauza cantităților infime a proteinelor necesare pentru astfel de examinare) și raportul de expertiză judiciară Nr. 201808M0135 din 09 noiembrie 2018.

Mai mult, se conchide că instanța de apel a apreciat întregul cumul de probele prin prisma cerințelor stipulate în art. 101 Cod de procedură penală, expunându-se în decizie cu privire la motivele respingerii probelor și argumentelor părții apărării și acceptării probelor prezentate de partea acuzării, respectând rigorile dictate de principiul contradictorialității stipulat în art. 24 Cod de procedură penală, constatând just ca demonstrată pe deplin vinovăția inculpatei Ceviu Ecaterina în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, iar criticile recurențelor reprezintă doar opinia subiectivă greșită a acestora, în condițiile în care, instanța de recurs ordinar nu identifică vreun temei de a interveni în decizia instanței de apel sub aspectele invocate, or aceasta este legală și întemeiată.

Cât privește temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală, indicat de avocatul Bordian Stanislav, Colegiul penal conchide că în textul recursului acesta nu specifică nici un argument în susținerea acestui temei de recurs, prin urmare se atestă că acesta este invocat declarativ.

La fel, se resping ca inadmisibile și alegațiile părții vătămate că "*în cadrul urmării penale și în ședința de judecată, nu a fost de acord cu concluzia expertului medico-legal, în ce privește calificarea leziunilor corporale provocate;- nu i-a fost explicat dreptul de a face cunoștință cu materialele cauzei penale și cu dreptul de a solicita o expertiză medico-legală în comisie, deoarece de gravitatea leziunilor corporale a depins și încadrarea acțiunilor inculpatei Ceviu Ecaterina*", or acesta în prezenta speță nu a contestat cu apel sentința primei instanțe, care a fost modificată în agravare de instanța de apel doar în latura pedepsei, și astfel acesta prin prisma prevederilor art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, are dreptul să o conteste doar în latura pedepsei.

Ce ține de critica părții vătămate Maniuc Evgheni, precum că instanța de apel a examinat cauza în lipsa sa, nefiind citat legal, prin ce i-a fost lezat dreptul la un proces echitabil, Colegiul penal o respinge și notează că aceasta contravine materialelor cauzei penale, or în adresa părții vătămate a fost expediată citație pentru participare în ședința instanței de apel, iar potrivit avizului de recepție (f.d. 225, vol. I), acestuia sub semnătură i-a fost înmănată această citație, însă ultimul în ședința instanței de apel, din motive necunoscute nu s-a prezentat.

În privința criticii părții vătămate Maniuc Evgheni, privind stabilirea de către instanța de apel inculpatei Ceviu Ecaterina a unei pedepse penale ilegale, Colegiul penal observă că aceasta este invocată în lipsa vreunor motive și astfel se apreciază ca fiind una declarativă, iar instanța de recurs ordinar verificând decizia instanței de apel și prin prisma acestui aspect, constată că instanța de apel a luat în considerare circumstanțele comiterii infracțiunii și personalitatea inculpatei Ceviu Ecaterina, stabilind acesteia o pedeapsă echitabilă de 6 ani închisoare la limita minimă prevăzută de sancțiunea art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, conducându-se în deplină măsură de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, prevăzute de art. 7, 75 Cod penal, ținând cont și de cerințele prevăzute de art. 61 alin. (2) Cod penal, în vederea realizării scopului legii penale, de restabilire a echității sociale, corectare și reeducare a inculpatei Ceviu Ecaterina, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acesteia, cât și a altor persoane, or aceasta deși anterior a fost judecată și condamnată pentru comiterea infracțiunii de proxenitism, nu s-a reeducat și corectat dar a comis din nou o infracțiune, având antecedente penale stinse, care caracterizează negativ persoana.

De asemenea, Colegiul penal atestă că motivele invocate de avocatul Bordian Stanislav în cererea de recurs, sunt în majoritate similare cu cele invocate în apel, descrise și în pct. 2.2. a prezentei decizii, în privința cărora instanța de apel în decizia sa (f.d. 8-15, vol. II), s-a expus motivat, iar temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, or instanța de apel s-a expus în decizia sa, detaliat și

argumentat asupra fiecărei probe prezentate și chestiunilor esențiale invocate în apelul declarat de avocat cu inculpata Ceviu Ecaterina, iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

7. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurenți ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând a fi menținută, iar recursurile declarate sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

8. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către partea vătămată Maniuc Evgheni și de către avocatul Bordian Stanislav în numele inculpatei Ceviu Ecaterina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2021, în cauza penală privind-o pe **Ceviu Ecaterina Xxxx**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **25 august 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie